priority
MESAČNÍK ODBOROVÉHO ZVÄZU KOVO
XXXII. ROČNÍK
ČÍSLO 4
30. APRÍL 2024

Zaostrené na regióny – str. 2

Konferencie v hutníckych podnikoch – str. 3

Úrady práce preplatia rekvalifikáciu – str. 5

Solidarita je spôsob, ako bojovať za pracovné práva a demokraciu

Bez odborov niet demokracie – to je posolstvo celosvetového odborového hnutia pri príležitosti Prvého mája. Dodržiavanie práv zamestnancov, vysoká organizovanosť v odboroch a pokrytie kolektívnymi zmluvami vedú k spravodlivejšiemu rozdeleniu bohatstva a väčšej dôvere verejnosti v demokratické inštitúcie.

Svet je v permanentnom krízovom režime: energetická kríza, klimatická kríza, vojnové konflikty, inflácia a dodnes pretrvávajúce dôsledky pandémie spolu vytvárajú neistotu a mnohých ľudí vrhajú do existenčných problémov a obáv z budúceho vývoja. Sviatok práce je pre odbory na celom svete nielen symbolom boja za spravodlivé pracovné podmienky a dôstojný život, ale aj príležitosťou na to, aby sme si uvedomili dôležitosť solidarity a jednoty medzi pracujúcimi.

Odbory sú najväčším sociálnym hnutím na svete. Demokracia nie je len politickým ideálom, ale žitou realitou, ktorú môžu pracovníci jedinečným spôsobom brániť a posilňovať. Preto je potrebné si neustále pripomínať neoddeliteľnú úlohu, ktorú odbory zohrávajú pri rozvíjaní demokracie v spoločnosti, vrátane slobody prejavu, mediálnej slobody i rodovej rovnosti. Bojujeme za právo pracovníkov združovať sa v odboroch, štrajkovať a zúčastňovať sa na kolektívnom vyjednávaní na pracovisku. „**Spoločne sa zasadzujeme za väčšie pokrytie kolektívnym vyjednávaním. Prináša totiž mnoho výhod – viac peňazí, lepšie pracovné podmienky, bezpečné vyhliadky do budúcnosti, lepšiu kvalitu života. Kolektívne zmluvy jednoducho ponúkajú viac: väčší plat, viac voľného času, viac istoty,**“ uviedla prezidentka Konfederácie odborových zväzov (KOZ) SR Monika UHLEROVÁ s tým, že „len silné kolektívne zmluvy sú odpoveďou na rastúcu neistotu v spoločnosti“.

Hospodárstvo, spoločnosť a svet práce sa stávajú klimaticky neutrálnymi a digitálnymi. Akútnou je napríklad nerovnováha medzi prácou a súkromným životom, neisté pracovné miesta, nedostatočné mzdy, nerovnosť príležitostí na trhu práce, nedostatok ochrany pracovných práv, nekvalitné pracovné prostredie. „Úlohou odborov je formovať zmeny sociálne spravodlivým spôsobom. Na to však potrebujeme viac spolurozhodovania, pretože transformácia nemôže byť úspešná bez zamestnancov a ich odborov. Je potrebné, aby sa zamestnancom otvárali nové perspektívy: prostredníctvom kvalifikácie i rekvalifikácie, odbornej prípravy a ďalšieho vzdelávania,“ uviedla prezidentka konfederácie s tým, že spravodlivé rozdelenie záťaže je možné len uprednostnením verejného blaha a pracovných noriem pred súkromnými ziskami.

Odbory si zároveň uvedomujú, že riešenie súčasných problémov spočíva v spolupráci, a nie v nenávisti a rozdelení. „Sme pripravení brániť záujmy pracovníkov. Či už vo fabrikách, za pracovnými stolmi i v uliciach. Sme pripravení zapojiť sa do procesu spravodlivej transformácie a implementácie politík. A to nielen deklaratívne – napr. pri príležitosti Prvého mája. Robíme tak denno-denne,“ uviedla na záver M. UHLEROVÁ.

Zdroj: kozsr.sk, upravené redakciou

CITÁT MESIACA

„Je zbytočné sa pýtať, či má život zmysel alebo nie. Má taký zmysel, aký mu dáme.“ **SENECA,** rímsky filozof, štátnik a spisovateľ

OZ KOVO ODKRYLO PROBLÉMY VO VEREJNEJ DOPRAVE

Konferenciu k aktuálnym problémom v autobusovej verejnej doprave na Slovensku, vrátane problematiky organizácie pracovného času v tomto segmente - zorganizoval 10. apríla tohto roku v Bratislave Odborový zväz KOVO, a to v spolupráci s Odborovým svazem dopravy Českej republiky a pod záštitou ETF (European Transport Workers‘ Federation- Európskej federácie pracovníkov v doprave).

Ako na úvod zdôraznila predsedníčka Rady OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, táto problematika je komplexná, aj preto boli do panelovej diskusie prizvaní hostia nielen spomedzi zamestnancov- vodičov autobusovej dopravy a ich odborových zástupcov z celého Slovenska, ale aj zástupcovia Ministerstva dopravy SR (p. Rastislav CENKÝ), Národného inšpektorátu práce (p. Peter KÁLL z odboru BOZP), predstavitelia samosprávy zo Samosprávnych krajov 8 (p. Peter VÁLKY - riaditeľ odboru dopravnej integrácie), zamestnávateľského Zväzu autobusovej dopravy (prezident Peter SÁDOVSKÝ), ale aj z nadnárodných inštitúcií, akými je Európska federácia pracovníkov v doprave (ETF - p. Cristina TILLING) či z Európskeho orgánu práce (ELA - p. Eva ZAŤKOVÁ z odboru riadenia a externej spolupráce). Pozvanie prijal aj místopředseda Odborového svazu dopravy ČR, p. Jan SLAVÍK i expert v oblasti verejnej autobusovej dopravy, p. Marek MODRANSKÝ.

● *Zľava R.Molnár a M.Bartovicová (OZ KOVO), P.Války (SK8), M.Modranský (ministerstvo dopravy), M.Benedeková (predsedníčka OZ KOVO), P.Sádovský (ZAD), R.Cenký (rezort dopravy).*

OZ KOVO: Odliv vodičov cudzinci nevyriešia

Situácia v oblasti verejnej cestnej dopravy, obzvlášť v tej prímestskej, graduje nielen z dôvodu rozdielnej interpretácie a aplikácie zákona č. 462/2007 Z.z. o organizácii pracovného času v doprave, **ale aj kvôli stupňujúcim sa regionálnym nerovnostiam medzi jednotlivými dopravcami a klesajúcim záujmom Slovákov - a najmä mladých ľudí - o prácu vodičov. Nielen v autobusovej, ale aj v kamiónovej doprave ich dnes chýbajú stovky** a – ako opakovane odznelo na dnešnej konferencii – dlhodobým a efektívnym **riešením nie je ani ich nahrádzanie cudzincami z tretích krajín**, ktorí – a to nielen pre neznalosť slovenského jazyka – nezotrvávajú v tejto profesii dlhodobo.

Pokračovanie na 2. strane.

Deň OZ KOVO v Sabinove

Vo štvrtok,18. apríla, sa v strojárskej spoločnosti ZŤS Sabinov konala v popoludňajších hodinách regionálna akcia „Deň OZ KOVO“, zameraná na propagáciu odborov a ich činnosť, ale aj na zviditeľnenie kováckych odborov v tomto podniku, ktoré od decembra vedú noví členovia Výboru Základnej organizácie OZ KOVO.

Členovia ZO OZ KOVO ZTS Sabinov s členkou predsedníctva A.Mičietovou (druhá zľava) a M.Novákovou (MP OZ KOVO Prešov).

Deň OZ KOVO pripravila členka predsedníctva Rady OZ KOVO, Alexandra MIČIETOVÁ a zástupcovia Metodického pracoviska zväzu v Prešove v spolupráci s miestnymi kovákmi. Zamestnancom podniku pri tejto príležitosti rozdávali dotazník s otázkami na požiadavky odborov pri budúcom vyjednávaní mzdového dodatku na rok 2025, doplnený aj o anonymnú anketu, v ktorej chceli vedieť názor ľudí na kolektívne vyjednávanie v ich podniku a ich návrhy v tomto smere. Nechýbalo pracovno-právne poradenstvo a informácie o OZ KOVO, ktorý si v tomto roku pripomína 31. výročie svojej samostatnej slovenskej histórie a patrí k najväčším a najvplyvnejším odborovým zväzom na Slovensku.

Ako potvrdila členka predsedníctva, A.MIČIETOVÁ, odozvy zamestnancov boli veľmi pozitívne, ocenili nielen aktívny prístup odborárov, ale aj ich nadšenie a snahu zainteresovať do diania aj radových zamestnancov. V stručnom zhodnotení uviedla: „Som rada, že sa nám podarilo „Deň OZ KOVO v Sabinove“ zorganizovať, a týmto ďakujem za spoluprácu novému Výboru ZO OZ KOVO, ktorý reagoval na tento môj návrh veľmi pozitívne, nakoľko aj oni vnímali toto podujatie ako nový reštart miestnych odborov. Sú to mladí ľudia, ktorí chcú aktívne ovplyvňovať svoj život a podmienky svojho zamestnania, aby nemuseli z tohto nášho krásneho kraja odchádzať za lepšou prácou. Rovnako sa teším, že pochopili – a verím, že takých ľudí bude čoraz viac - že združovanie sa v odboroch a spoločné, solidárne presadzovanie lepších pracovných a mzdových podmienok je reálna cesta, ako to dosiahnuť.“

A.Mičietová

Z REGIÓNOV

V ARRIVE LIORBUS SA DOHODLI

V polovici apríla sa po niekoľkomesačnom kolektívnom vyjednávaní, ktorému svojho času nevedel pomôcť ani pridelený sprostredkovateľ, predsa len podarilo uzavrieť Dodatok č.4 k platnej podnikovej kolektívnej zmluve (platí na roky 2020 – 2024) medzi dopravnou spoločnosťou ARRIVA LIORBUS a.s. a zástupcami zamestnancov zo Základnej organizácie OZ KOVO Orava Liptov. Predseda odborovej organizácie, Juraj KARASKA, zhodnotil: „Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí pomohli dosiahnuť tento výsledok, urobili sme maximum, čo sme vedeli a mohli.“ Narážal tým na skutočnosť, že zamestnanci verejnej autobusovej dopravy majú – z dôvodu pretrvávajúcej mimoriadnej situácie kvôli vojne na Ukrajine - obmedzené právo na štrajk, nakoľko sú tieto dopravné spoločnosti vnímané ako subjekty hospodárskej mobilizácie. Zástupcovia zamestnancov tak stáli pred možnosťou pridelenia rozhodcu, čím by sa proces kolektívneho vyjednávania o pár mesiacov predĺžil, pričom jeho rozhodnutie je zásadné a nedá sa voči nemu odvolať. Výsledky kolektívneho vyjednávania sú však pozoruhodné: napr. tarifná mzda vodiča v tejto spoločnosti je od apríla vo výške 6,06 €/h (pri priemernom fonde 163,05h je tak mzdový nárast vo výške 75 eur mesačne v základe), v kategórii vodič stúpne priemerná mzda o 8% a v kategórií THP o 7%, zavedú sa odmeny za úspory pohonných hmôt, upravili sa príplatky za prácu v sobotu i v nedeľu.

DOHODA AJ V MIBA DOLNÝ KUBÍN

Spokojní môžu byť aj zamestnanci spoločnosti MIBA Sinter Slovakia Dolný Kubín, v ktorej sa vyrábajú spekané súčiastky do automobilov technológiou práškovej metalurgie. Kováci zo Základnej organizácie OZ KOVO MIBA Dolný Kubín uzavreli s vedením spoločnosti kolektívnu zmluvu, platnú na 4 roky - až do 31.1.2028. Podľa slov predsedu odborovej organizácie, Jozefa MIHÁLA: „Do vyjednávania sme išli s filozofiou zachovať čo najviac „dobrého“ zo starej kolektívnej zmluvy, priniesť niečo nové a zamerať sa na navýšenie miezd zamestnancov. V novej zmluve sa prakticky zachovali všetky benefity, niektoré sumy sa dokonca navýšili. Schválilo sa aj konto nadčasov. Od 1. marca sa každému zamestnancovi zvýšila tarifná mzda o 7%. Rast miezd v ďalších rokoch bude predmetom ďalšieho vyjednávania,“ uviedol a dodal: „Tu sa opäť ukázalo, že keď sa ľudia spoja, podaria sa dobré veci. Ďakujeme ľuďom za podporu a naopak, vyzývame všetkých nerozhodných, aby sa pridali k odborom a spoločne s nami pomáhali zlepšovať naše pracovné prostredie.“

VYŠŠIE MZDY AJ V KYSUCKOM HMSK

Kováci v spoločnosti na spracovanie triedeného odpadu – HMSK, s.r.o. v Kysuckom Novom Meste – takisto zaznamenali úspech. S aktívnym prístupom člena predsedníctva Rady OZ KOVO, Jaroslava KORDEKA, sa Základnej organizácii OZ KOVO HMSK - na čele s predsedníčkou Jaroslavou ŠTEFANSKOU - podarilo dohodnúť pre zamestnancov na tento rok navýšenie ich základných miezd o 93 eur mesačne brutto a formou poukážok vyplatenie inflačného príspevku vo výške 350 eur. O to viac zaráža, že podpora základnej organizácie zo strany tých, ktorých zastupuje, stagnuje. Mnohí sa totiž spoliehajú na fakt, že kolektívna zmluva sa vzťahuje na všetkých zamestnancov. Zabúdajú však, že odborová organizácia bez členov nebude fungovať - a teda ani kolektívne vyjednávať a zlepšovať ich pracovné a mzdové podmienky. ***af***

priority mesačník OZ KOVO

Vydáva: **Odborový zväz KOVO**
Redakcia: **ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica.**
Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk
Redakčná rada: **Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda,**
členovia: Robert MOLNÁR,
JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján ŠLAUKA,
Ing. Michal KUKOLÍK, Ing. Stanislav KNUT
Šéfredaktorka: **Mgr. Anita FÁKOVÁ**
Grafická úprava: **Tomáš BLICHA – BAWA**
ISSN: 2730-0943

Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia.
Priority nájdete aj na **www.ozkovo.sk**.

OZ KOVO ODKRYLO PROBLÉMY VO VEREJNEJ DOPRAVE

Pokračovanie z 1. strany.

Problém totiž môžu mať aj pri možnom nerovnakom zaobchádzaní zo strany zamestnávateľa či pracovnej agentúry, keďže neovládajú pracovný kódex našej krajiny a nevedia, na čo majú či nemajú nárok.

Predsedníčka Rady OZ KOVO, M.BENEDEKOVÁ, uviedla: „Dlhodobou intenzívnou komunikáciou so zamestnancami verejných dopravných spoločností sme identifikovali viacero problémov v tejto oblasti, počnúc náročnou pracovnou dobou (aj 16 hodín denne), delenými zmenami, pracovnou pohotovosťou a čakaním medzi spojmi, krátením odpočinkov a častokrát i nedostatočným mzdovým ohodnotením“. Ako poznamenala, aj vďaka tomu môžeme v tejto profesii ťažko hovoriť o zosúlaďovaní pracovného a osobného života. Naopak, **predsedníčka kovákov vidí riešenie najmä v dôslednejšom dodržiavaní legislatívy** a zákona č.462/2007 Z.z., **posilnení kontrol inšpektorátov práce, povinnom používaní tachografových kariet pre všetky autobusové linky, preplatením „čakacích dôb“ vodičov tak, ako keby to bola pracovná pohotovosť, či obnovenie kolektívneho vyjednávania na odvetvovej úrovni.**

C.TILLING z ETF: Doprava má byť bezpečná, nie iba lacná

Cristina TILLING z Európskej federácie pracovníkov v doprave, ktorý zastupuje 420 odborových zväzov a viac ako 5 miliónov zamestnancov nielen v autobusovej, ale aj lodnej, leteckej, vlakovej i kamiónovej doprave v Európe, **zdôraznila, že aktuálnou legislatívou dochádza k viacerým paradoxom. Napr. sa investujú milióny do tzv. zelenej dopravy a do najmodernejších technických riešení dopravných prostriedkov, aby sa stali čo najekologickejšími (cca 30% emisií CO2 je z mestskej dopravy). Otázky finančnej motivácie zamestnancov však ostávajú na okraji záujmu, a to rozhodne neprispieva k najvyššiemu cieľu- aby bola verejná doprava v prvom rade bezpečná a spoľahlivá** – a to aj vďaka spokojným a oddýchnutým zamestnancom. Upozornila, že nedostatočná legislatíva a predražené verejné obstarávania, ktorých jediným kritériom je najnižšia cena, tiež nie sú ideálnym riešením a že na verejnej doprave by mal intenzívne participovať štát, nakoľko v súkromných rukách sa táto stáva najmä zdrojom zisku na úkor iných atribútov.

Zástupca českého Odborového svazu dopravy, Jan SLAVÍK, skonštatoval, že viaceré problémy slovenských a českých vodičov verejnej autobusovej dopravy sú identické, či už v otázkach organizácie pracovného času alebo v adekvátnosti mzdového ohodnotenia. **Problém vidí aj „v uzatváraní dlhoročných, 10-ročných kontraktov medzi dopravnými spoločnosťami a samosprávnymi krajmi, ktoré neberú do úvahy napr. inflačné výkyvy, drahšie palivá, nárasty cien a pod. Následne sa šetrí na mzdách zamestnancov, keďže ostatné veci sú fixne dané cenou na trhu.**“

Intenzívna diskusia zúčastnených, ktorá sa rozprúdila aj počas zaujímavej panelovej diskusie, priniesla na nielen pomenovanie a zosumarizovanie problémov vo verejnej cestnej doprave, ale aj návrh viacerých riešení, ktoré by mohli byť - v prípade úspešnosti pri tripartitnom rokovaní s rezortným ministerstvom – mohli byť následne aj legislatívne ukotvené. ***Text: A.Fáková, Foto: J.Neky***

Poďakovanie i privítanie v tíme OZ KOVO

Žijeme hektickým tempom. Aj preto nás niekedy „zaskočí“ informácia o odchode niektorých kolegov – či už z dôvodu ich nároku na zaslúžený dôchodok, alebo pristúpeniu k novým pracovným výzvam.

POĎAKOVANIE:

To je aj prípad kolegu, špecialistu BOZP na Metodickom pracovisku OZ KOVO Prešov, Mgr. Jaroslava VOJTEKA, ktorý po 21 odpracovaných rokoch medzi nami – kovákmi - nastúpil 1.mája tohto roku na zaslúžený starobný dôchodok.

Rovnako tak aj bývalá kolegyňa, Ing. Tímea SZABÓOVÁ, ktorá ako vedúca úseku ZIBP a vzdelávania OZ KOVO prijala po takmer 12-ich rokoch vo zväze ponuku ďalšej profesionálnej a pracovnej výzvy a takisto naše rady pred pár týždňami opustila.

Obom kolegom za ich prácu, profesionalitu, nasadenie, ale aj za ich ľudskosť a prístup zo srdca ďakujeme a prajeme im len to najlepšie, nech sa im v živote darí v pevnom zdraví.

PRIVÍTANIE:

Naopak, tešíme sa z každej novej posily. **Aj preto vám s radosťou predstavujeme novú kolegyňu, pôsobiacu na centrále OZ KOVO, asistentku predsedníčky OZ KOVO, ktorá má na starosti aj personalistiku, spoluorganizovanie viacerých zväzových aktivít, školení a vzdelávania, ale aj prípravu a realizáciu viacerých projektov - Ing. Máriu ŠPIRIAKOVÚ.**

Zo súkromia: „Narodila som sa v Čadci, 7. augusta 1979, do veľkej rodiny s dvoma staršími sestrami a mladším bratom. Vyrastala som na dedine, obklopená krásnou prírodou a rada spomínam aj na letá, ktoré som trávila u starých rodičov v Liberci – boli to krásne časy. Po skončení strednej priemyselnej školy som vyštudovala na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave - na Strojníckej fakulte - odbor Hydraulické a pneumatické stroje a zariadenia. Precestovala som kus sveta a aktuálne žijeme za hranicami Slovenska, v rakúskom meste Hainburg an der Donau. Mojim najväčším šťastím je môj 6–ročný syn Miško.“

Koníčky a relax: „Rada relaxujem v prírode, milujem lesy, lúky, med, slnko, vôňu trávy a kvetov. Obľubujem cestovanie a spoznávanie nových kultúr a miest. Precestovala som už veľa krajín Európy. Z časti som precestovala Rusko, niekoľkokrát som navštívila Moskvu, ktorá je neskutočná, plná histórie a kultúry. Ale aj Volgograd, Jekaterinburg, Soči - mesto, ktoré je pôsobivé, ležiace na brehu Čierneho mora s prírodnými krásami, subtropickým podnebím a bohatou históriou. Precestovala som aj Abcháziu, ktorá je obklopená úchvatnými horami a krásnym pobrežím Čierneho mora. Šesť mesiacov som strávila na Islande a dva a pol roka sme žili v Rotterdame... Teraz túžim po dobrodružstve v Japonsku či v Peru, a tiež v Afrike. Mám pocit, že ešte je predo mnou toľko sveta na objavovanie! A všetku tú krásu chcem ukázať aj môjmu synovi Miškovi.“

Z pracovnej oblasti: „Predtým som pracovala RTVS na pozícii PR manažéra, kde som komplexne zabezpečovala komunikáciu, marketingové kampane a podporné aktivity pre Rádiá Slovensko, Regina, Devín, Rádio_FM, Zelenú vlnu RTVS a Rádio Slovakia International. Tiež som komunikovala s médiami na báze PR, pripravovala tlačové správy i tzv. programové tipy pre médiá, ale aj spoluorganizovala tlačové konferencie, koncerty atď. Neskôr som pracovala aj ako projektový manažér, či marketingový špecialista.“

Prečo OZ KOVO? „Som sociálne zmýšľajúci človek, nemám rada neprávosť. Myslím, že to najlepšie vystihuje heslo: Sloboda, rovnosť, bratstvo! Taktiež som chcela vidieť „pod pokrievku“ OZ KOVO. Na začiatku to tu možno bolo trochu ťažké, zorientovať sa vo všetkých tých skratkách a radách, výboroch, komisiách atď. Ale už sa do toho dostávam. Myslím, že už som sa stotožnila aj s požiadavkami, aj s kolektívom.“

Vedela si predtým niečo o odboroch? „Ani nie, nebola som nikde organizovaná, ale vždy som sa zaujímala, a neskôr aj bojovala za práva a vyššie benefity pre zamestnancov, a to z hociktorej pracovnej pozície. Moja setra Katarína žije vo Francúzsku, myslím, že tam siahajú moje prvé stretnutia s odborovými hnutiami. Veľmi sa mi páči, že Francúzi majú v ústave zakotvené právo na štrajk ako individuálne právo každého zamestnanca. Štrajkovať je tam možné bez predchádzajúceho oznámenia. Deti sa tam už od ranného veku učia vyjadriť svoj názor, diskutovať, argumentovať, organizovať sa a v neposlednom rade aj na vlastnej koži „zažijú“ štrajkovanie. Pre mňa osobne bolo neskutočné vidieť, ako niekoľkotisícový dav skanduje: „Tous ensemble (Všetci spolu)!“

Máš nejaké motto, ktorým sa riadiš? „Myslím si, že by sme sa nemali brať tak vážne. A tiež: Dôveruj, ale preveruj! A čo ťa nezabije, to ťa posilní!“

Ďakujem za rozhovor a vitaj medzi nami.

A.Fáková

Z KOVÁCKEJ KUCHYNE

Konferencie hutníkov z Podbrezovej i z košického U.S.Steel

Mesiac apríl venovali odborári z kováckych odborových organizácií v hutníckych podnikoch Železiarne Podbrezová a U.S.Steel Košice svojim výročným konferenciám, ktoré sú vždy akousi rekapituláciou diania v jednotlivých spoločnostiach, a to nielen z hľadiska napĺňania ich výrobných cieľov, ale aj z pohľadu života zamestnancov a ich pracovných plánov do najbližšej budúcnosti.

V PODBREZOVEJ BOJUJÚ O ĽUDÍ

V piatok, 5. apríla, sa v hoteli Vrchy v Bystrej (bývalá Biela Medvedica) na Horehroní uskutočnila výročná konferencia Základnej organizácie Odborového zväzu KOVO Železiarne Podbrezová za rok 2023.

Základná organizácia OZ KOVO Železiarne Podbrezová patrí k jedným z najväčších kováckych odborových organizácií. Samotný hutnícky podnik zamestnáva zhruba 3 tisíc ľudí. **Hostiteľských povinností sa ujal predseda základnej organizácie, Juraj SCHMIDT s podpredsedníčkou Monikou ZIMOVOU. Pozvanie prijali aj najvyšší členovia vedenia Odborového zväzu KOVO – predsedníčka Rady OZ KOVO Monika BENEDEKOVÁ a člen predsedníctva Rady za Banskobystrický región, Pavel KÚŠ**. Stretnutia sa v prvej, oficiálnej časti, zúčastnilo aj vedenie tejto hutníckej akciovej spoločnosti, orientujúcej sa predovšetkým na výrobu oceľových rúr. **Konkrétne podpredseda a dvaja členovia predstavenstva a zároveň riaditelia tohto závodu – ekonomický riaditeľ Marián KURČÍK, výrobný riaditeľ Miloš DEKRÉT a personálny riaditeľ Ján VILLIM.**

Po úvodných slovách si prítomní vypočuli informácie o hospodárení odborovej organizácie v uplynulom roku z úst členky výboru Nadeždy CELANOVEJ a následne aj správu o činnosti zástupcov BOZP v podaní podpredsedníčky Moniky ZIMOVEJ. Nasledovali informácie manažérov podniku o aktuálnej situácii na domácom i zahraničnom trhu s oceľou i o plánoch vedenia v najbližšej budúcnosti, ktorú nevidia veľmi optimisticky. Niekoľkomesačné kladné hospodárske výsledky firmy nepovažujú za natoľko výrazné, aby nevyslovili obavy nad blízkou budúcnosťou slovenského hutníctva i samotných železiarní – a to nielen kvôli zahraničnej konkurencii a náročným envirepravidlám EÚ, ale aj v dôsledku nestálych cien energií, kolísavého dopytu a rizikám, spôsobených vojnovým konfliktom na Ukrajine.

Problémom je aj odchod viacerých skúsených kľúčových zamestnancov do predčasného dôchodku, nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily a rovnako aj potreba investícií do modernizácie niektorých prevádzok. Za pozitívum označili podpis tohtoročnej kolektívnej zmluvy so štvorpercentným navýšením miezd zamestnancov. V diskusii sa potom zamestnanci dotkli otázok rozšírenia čerpania rekondičných pobytov, vyšších miezd, ďalších sociálnych a zamestnaneckých benefitov, stravovania i modernizácie niektorých stredísk. Následne sa prítomným prihovorila a krátko predstavila aj predsedníčka Rady OZ KOVO, Monika BENEDEKOVÁ, ktorá je vôbec prvou ženou na čele OZ KOVO v jeho 31-ročnej histórii a na túto konferenciu zavítala po prvýkrát. Oboznámila prítomných s aktuálnymi informáciami z diania v OZ KOVO, Konfederácie odborových zväzov i z rokovania Hospodárskej a sociálnej rady (tripartity). Vyzdvihla viaceré aktivity a agendu, na ktoré sa KOVO sústreďuje – od kolektívneho vyjednávania na odvetvovej úrovni, cez aktuálnu pracovno-právnu legislatívu, plánované odborné konferencie a vzdelávanie odborových funkcionárov až po náborovú kampaň nových záujemcov. Záver konferencii patril krátkej diskusii a poďakovaniu sa všetkým prítomným za ich aktívnu účasť.

● *Príhovor predsedníčky OZ KOVO, M.Benedekovej, vedľa M.Zimová a J.Schmidt zo ZO OZ KOVO ŽP*

DO KOŠÍC NADOBRO MIERIA JAPONCI

U.S.Steel Košickí hutníci sa na svojej výročnej konferencii, organizovanej Radou odborov Odborového zväzu KOVO U.S.Steel Košice, stretli v metropole východu vo štvrtok, 25. apríla.

Vedenie Rady odborov - **predseda Juraj VARGA a podpredsedovia Jozef GREŠKO a Peter KOVAĽ - privítali za predsedníckym stolom aj členov najvyššieho vedenia OZ KOVO – podpredsedu Rady OZ KOVO Jána ŠLAUKU a člena predsedníctva Rady za Košický región, Bartolomeja FENIČINA**. Z vedenia podniku pozvanie prijal **viceprezident pre výrobu, Marcel NOVOSAD, viceprezidentka pre energie a generálna právna zástupkyňa Elena PETRÁŠKOVÁ, viceprezidentka pre financovanie Silvia GAÁLOVÁ**, ale aj ďalší generálni manažéri a riaditelia divíznych závodov.

● *Príhovor viceprezidenta U.S.Steel Košice, M.Novosada*

Predseda Juraj VARGA predniesol na úvod výročnú právu o činnosti odborov za minulý rok, v ktorej pripomenul uzatvorenie Dodatkov č. 6 a č. 7 k platnej podnikovej kolektívnej zmluve. Prvý sa týkal zvýšenia tarifných miezd a pracovného času zamestnancov a bol sprevádzaný vyhlásením štrajkovej pohotovosti, ktorá skončila jeho podpisom. Ďalší dodatok - číslo 7 – hovoril o motivačnom programe pre zamestnancov, ktorí pri dobrovoľnom odchode zo zamestnania mohli získať zaujímavú finančnú kompenzáciu. Následne sa J.VARGA poďakoval sa za prácu všetkým zástupcom zamestnancov pre BOZP a štyristo voleným funkcionárom – dôverníkom odborových úsekov. Ocenil angažovanosť mladých odborárov, ktorí vlani už po siedmykrát zorganizovali podujatie odborárskeho darcovstva krvi s názvom: „Mám odbory v krvi“. Spomenul tiež zahraničnú aktivitu košickej odborovej organizácie v rámci medzinárodnej centrály industriAll, ktorá sa na európskej pôde – i prostredníctvom národných odborových organizácií - snaží o zachovanie strategického hutníckeho priemyslu v EÚ. **Len na Slovensku došlo za posledné štyri roky k zásadnej redukcii výroby v podnikoch OFZ Námestovo, Slovalco Žiar nad Hronom i v U. S. Steel Košice, čím zaniklo cca 5 tisíc priamych pracovných miest!** Na záver svojho príhovoru skonštatoval: „**Vzájomne si uvedomujeme, že sociálny dialóg a sociálne partnerstvo je aj o rozdielnych názoroch a postojoch. Verím, že i v ďalšom období bude odborová organizácia v tejto spoločnosti naďalej považovaná za partnera, a nie iba za oponenta.**“

Slova sa potom ujal aj viceprezident pre výrobu v U.S.Steel Košice, M.NOVOSAD, ktorý sa takisto sústredil na viaceré témy, počnúc bezpečnosťou práce a prevenciou pri pracovných úrazoch, ktorých vlani zaznamenali 20, cez enviromentálne výzvy a plánované znižovanie emisií skleníkových plynov, až po ocenenie zlepšenia kvality košickej ocele, ktorá sa čoraz výraznejšie uplatňuje v automobilovom, elektrotechnickom i obalovom priemysle. Dotkol sa aj hospodárskych výsledkov firmy, ktorá vlani vykázala stratu cca 31 miliónov eur. Dôvody vidí v lacnom dovoze ocele z tretích krajín i stagnácii európskeho stavebného priemyslu, ktorý pokračuje už druhý rok. Okrem negatívnych dôsledkov vojny na Ukrajine poukázal aj na vysoké ceny energií, čo robí výrobu i produkty slovenských oceliarov drahými a nekonkurencieschopnými. Na záver M.NOVOSAD informoval aj o plánovanej akvizícii spoločnosti U. S. Steel japonským koncernom Nippon Steel. Akcionári U. S. Steel už predaj odsúhlasili a čaká sa na stanovisko amerického Protimonopolného úradu a tiež amerického úradu pre národnú bezpečnosť, ktorý má potvrdiť, že prevzatie U. S. Steelu japonskou firmou nie je hrozbou pre národnú bezpečnosť. Transakcia by tak mala byť ukončená v 3. štvrťroku tohto roka.

● *Príhovor predsedu Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel, J.Vargu*

Nasledovala živá a bohatá diskusia, v ktorej sa prítomní dotkli napr. kritérií odmeňovania, transformačných procesov, možnosti odchodu ďalších zamestnancov do predčasného dôchodku i podmienok s tým spojených, akumulácie práce i nedostatku ľudí na niektorých pracoviskách atď.

Na záver sa prítomným prihovorili zástupcovia OZ KOVO: najskôr podpredseda Ján ŠLAUKA pomenoval aktuálne výzvy odborov a informoval prítomných o odvetvovom kolektívnom vyjednávaní, podrobnostiach implementácie európskej smernice o minimálnych mzdách do našej legislatívy i o rizikách otvorenia nášho pracovného trhu vyššiemu počtu cudzincov z tretích krajín. Člen predsedníctva B. FENIČIN sa zas sústredil na aktivity OZ KOVO v celoslovenskom i regionálnom kontexte, vyzdvihol výsledky kolektívneho vyjednávania v niektorých fabrikách a spomenul aj nedávne šikanovanie odborových funkcionárov v spoločnosti DELL, ktoré sme pred časom zaznamenali aj v niektorých našich základných organizáciách (spomeňme aj v Prioritách uverejnené problémy odborárov v žilinskej automobilke Kia či perzekúciu predsedu v strojárskom závode BPC Považská Bystrica).

Text a foto: A.Fáková

Z KOVÁCKEJ KUCHYNE

PROJEKT BTUC4R – workshop i letáková kampaň

● *Zľava M.Benedeková (OZ KOVO), T.Valášek (OS KOVO), I.Kren (industriAll Europe) a v pozadí G.Tóth (OZ KOVO).*

V dňoch 8. a 9. apríla tohto roku sa v Bratislave - v rámci projektu BTUC4R (čo v preklade znamená Budovanie odborových kapacít pre lepšie kolektívne vyjednávanie a udržateľnú obnovu priemyslu v strednej a východnej Európe – konal už druhý workshop, ktorý vďaka finančnej pomoci odborovej centrály industriAll Europe pripravili zástupcovia Odborového zväzu (OZ) KOVO s českými kolegami z Odborového svazu (OS) KOVO.

Okrem domácich zástupcov kováckych základných organizácií a hlavných organizátorov (Gabriel TÓTH za OZ KOVO a Jaromír VALEŠ za OS KOVO) na workshope participovali aj predsedníčka Rady OZ KOVO Monika BENEDEKOVÁ, členovia predsedníctva Rady OZ KOVO - Alexandra MIČIETOVÁ a Bartolomej FENIČIN a podpredseda českého OS KOVO Tomáš VALÁŠEK, ktorí vyjadrili tomuto projektu plnú podporu. Pozvanie prijali aj zahraniční hostia: za industriAll Europe sa stretnutia zúčastnila strategická organizátorka Ildikó KRÉN, o metódach a nástrojoch úspešného organizovania prednášal Mika HÄKINEN a v téme zotrvali a o svoje bohaté skúsenosti sa podelili aj Ben EGAN z UNI Europa (európska odborová federácia, združujúca 7 miliónov pracovníkov služieb) a Richárd GEDE z maďarského Odborového zväzu Vasas.

Druhý workshop projektu BTUC4R bol - okrem vzdelávania v oblasti organizovania členov - zameraný aj na medzinárodnú výmenu praktických skúseností. Cieľom bolo získanie informácií o konkrétnych nástrojoch a krokoch, ktoré povedú k nárastu a aktivizácii členskej základne, a tak aj k možnosti vyjednať spravodlivejšie mzdové a pracovné podmienky pre zamestnancov vo všetkých krajinách. Ako sa v praxi ukázalo, odbory zohrávajú kľúčovú úlohu v pracovnom živote zamestnancov a sú dôležitým nástrojom na dosiahnutie spravodlivejšej a rovnocennejšej budúcnosti spoločnosti.

Súčasťou snahy preniesť teoretické poznatky do praktickej roviny sa v spolupráci s odborovými zástupcami Základnej organizácie OZ KOVO Volkswagen Slovakia uskutočnila letákovú akcia priamo pred areálom tejto automobilovej spoločnosti. Akcia bola zameraná na odprezentovanie problémov zamestnancov, ktoré sa z ankety, ktorú základná organizácia predtým realizovala, ukázali ako najzávažnejšie, a tiež na zvýšenie zapojenia sa zamestnancov do procesu zlepšovania pracovných podmienok v podniku.

Pripomeňme, že projekt BTUC4R končí už v auguste tohto roka, ale organizovanie členov a boj za spravodlivé pracovné podmienky pokračuje ďalej. Aj preto veríme, že na aktivitách, spojených s náborom nových členov a aktivizáciou členskej základne, sa budeme stretávať naďalej.

Na záver by sme chceli vyjadriť úprimné poďakovanie všetkým účastníkom workshopu. Ich angažovanosť, skúsenosti a cenné podnety sú piliermi úspechu tohto projektu a základom pre lepšiu budúcnosť zamestnancov na Slovensku.

Text a foto: Projektový tím OZ KOVO

KOVO v prešovskej SAD-ke

Regionálny autobusový dopravca - spoločnosť SAD Prešov a. s. – nedávno listom oznámila u seba pôsobiacim kováckym odborovým organizáciám, že ku 30. aprílu 2024 prejdú ich zamestnanci prechodom práv a povinnosti pod nového zamestnávateľa – a to pod spoločnosť SAD Prešov SK, s. r. o.

Záujmy zamestnancov v tejto dopravnej spoločnosti zastupujú dve základné organizácie: Základná organizácia OZ KOVO SAD a BK Bardejov (jej predsedom je Jozef ŽELINSKÝ) a Základná organizácia OZ KOVO SAD Prešov (predsedom je Pavol KREITLER).

Právne poradenstvo a nové informácie

Členka predsedníctva Rady OZ KOVO, Alexandra MIČIETOVÁ, sa k danej udalosti vyjadrila: **„Hoci si prevádzajúci zamestnávateľ týmto listom pre odborové organizácie svoju povinnosť informovať formálne splnil, neplatilo to pre jeho zamestnancov, ktorí nemali dostatok relevantných informácií a potrebovali zodpovedať viaceré otázky. Aj preto som predsedovi z bardejovskej základnej organizácie, Jožkovi ŽELINSKÉMU navrhla, či nechce zorganizovať stretnutie so zamestnancami, zamerané na pracovno-právne poradenstvo, na ktorom zároveň zodpovieme ľuďom aj ich otázky.“**

Ako ďalej A. MIČIETOVÁ zdôraznila, je pochopiteľné, že viacerí zamestnanci majú pri zmene zamestnávateľa prirodzené obavy o svoju budúcnosť a svoje ďalšie pracovné pôsobenie. „V takýchto momentoch je potrebné ústretovo a zrozumiteľne vysvetľovať celú situáciu. Najmä, keď v tomto prípade odbory nahrádzali chýbajúcu iniciatívu zamestnávateľa.“

V Bardejove i v Prešove

Základná organizácia OZ KOVO SAD Bardejov preto následne zorganizovala stretnutie zamestnancov s členkou predsedníctva Rady za Prešovský región, **ktoré sa - vzhľadom na obmedzené voľnočasové možnosti vodičov - konalo v sobotu, 20. apríla, v priestoroch bardejovskej autobusovej stanice.**

Na úvod stretnutia vystúpil predseda ZO OZ KOVO Jozef ŽELINSKÝ, ktorý oboznámil zamestnancov s informáciami, uvedenými v liste od zamestnávateľa.

Potom vystúpila členka predsedníctva, Alexandra MIČIETOVÁ, ktorá, okrem iného, **vyzdvihla aj opodstatnenosť organizovania sa zamestnancov v odboroch**. Okrem pracovno-právneho poradenstva k aktuálnej situácii im zároveň vysvetľovala aj skutkový stav, súvisiaci s prechodom práv a povinností zamestnancov na nového zamestnávateľa. **„Keďže preberajúci zamestnávateľ si informačnú povinnosť nesplnil, budeme žiadať ďalšie informácie, a najmä garanciu dohodnutých mzdových podmienok“ uviedla A. MIČIETOVÁ.**

Následne sa v utorok, 23. apríla, uskutočnilo podobné zhromaždenie s vodičmi a členmi ZO OZ KOVO SAD Prešov, a to v priestoroch autobusovej stanice v Prešove. Vzhľadom k dlhodobej práceneschopnosti predsedu prešovskej Základnej organizácie, P.KREITLERA, pomohol toto stretnutie s členkou predsedníctva zorganizovať opäť bardejovský odborový predák, J. ŽELINSKÝ.

Členka predsedníctva A.MIČIETOVÁ na záver skonštatovala: „Význam tohto stretnutia vidím predovšetkým v snahe priniesť našim členom odpovede na ich otázky, ktoré ich v súvislosti so zmenou zamestnávateľa - celkom prirodzene -trápia. **Zároveň chcem všetkých dotknutých zamestnancov ubezpečiť, že Odborový zväz KOVO i ja osobne sme pripravení riešiť prípadné problémy, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s ich prechodom k inému zamestnávateľov. Samozrejme, v tomto prípade majú naši členovia výhodu bezplatnej právnej pomoci.**

Ďalším rozmerom takýchto stretnutí je, že až teraz si mnohí uvedomujú skutočný význam odborov - nielen ako zástupcov zamestnancov v procese kolektívneho vyjednávania, ale aj v takomto- pre mnohých novom a možno i pracovne neistom - aktuálnom stave. Je dôležité pripomenúť, že len silné a solidárne odbory a ich členovia vedia zabezpečiť dobrú vyjednávaciu pozíciu svojich zástupcov v sociálnom dialógu so zamestnávateľov, nehovoriac o profesionálnom zázemí, ktoré OZ KOVO svojim členom ponúka v podobe poradenstva a spolupráce s jeho vysoko erudovanými právnikmi, ekonómami či špecialistami na BOZP.“

Dodajme, že o to viac potom potešila pozitívna odozva od zúčastnených zamestnancov, ktorí ocenili aktívny prístup zástupcov odborov a stretnutie vyhodnotili ako mimoriadne prínosné.

A.Mičietová, upravené redakciou

ÚRADY PRÁCE PREPLATIA REKVALIFIKÁCIU

Chcete sa vzdelávať, rozvíjať svoje schopnosti, prípade si aj nájsť nové zamestnanie? Teraz na to máte skvelú príležitosť! Od apríla môžete absolvovať kurz podľa vlastného výberu, ktorý vám úrad práce preplatí. A to aj v prípade, že nie ste evidovaní ako uchádzači o zamestnanie.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny nedávno predstavilo **nový národný projekt s názvom Zručnosti pre trh práce.** Jeho cieľom je podporiť ľudí v ich snahe nájsť si prácu alebo zlepšiť svoje postavenie na trhu práce. Záujemcom, ktorí splnia požadované podmienky, zaplatí táto inštitúcia vzdelávací či rekvalifikačný kurz.

Aké sú podmienky?

Žiadatelia si pritom môžu sami vybrať vzdelávanie a aj jeho poskytovateľa. **Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny budú akceptovať poskytovateľov, pôsobiacich v oblasti vzdelávania aspoň jeden rok. Ak máte o nejaký kurz záujem, žiadosť o poskytnutie príspevku musíte podať najneskôr 30 kalendárnych dní pred začiatkom kurzu** osobne alebo poštou na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý každú žiadosť individuálne posúdi.

Podpora zamestnanosti

Úrady budú pri schvaľovaní žiadostí **prihliadať na individuálne predpoklady a potreby žiadateľov, ale rovnako aj na potreby trhu práce a nedostatkové pracovné pozície.** V rámci tohto projektu nie je možné žiadať o preplatenie získania vodičského oprávnenia skupiny B.

„Národný projekt Zručnosti pre trh práce má významný preventívny účinok, keďže v rámci neho môžu bezplatne rozvíjať svoje zručnosti aj ľudia, ktorí sú aktuálne v pracovnom procese, no ich pozícia nemá budúcnosť. Vďaka rozvoju svojich zručností sa môžu lepšie pripraviť na zmenu pracovného miesta," uviedol k danému generálny riaditeľ a generálny tajomník služobného úradu ÚPSVaR, Peter ORMANDY.

Pre uchádzačov aj záujemcov o zamestnanie

Žiadosť o poskytnutie príspevku na kurz môžu podať evidovaní uchádzači o zamestnanie. **Ak na úrade práce momentálne nie ste, musíte sa zaevidovať aspoň ako záujemca o zamestnanie.** To môžete urobiť na ktorejkoľvek pobočke úradu, ale tiež poštou alebo elektronicky.

Vzdelávacie a rekvalifikačné kurzy budú preplatené uchádzačom o zamestnanie v plnej výške – a to na základe splnenia podmienok, uvedených v dohode o príspevku na vzdelávanie. Znevýhodneným uchádzačom úrady prispejú aj na pokrytie časti výdavkov, súvisiacich s účasťou na prezenčnej forme vzdelávania, a to vo výške 0,95 eur/1 vyučovaciu hodinu, najviac v sume 190 eur.

V prípade záujemcov o zamestnanie bude kurzovné uhradené vo výške 100 % len pri kurzoch, realizovaných na základe akreditácie alebo iného relevantného oprávnenia v zmysle platnej legislatívy. V opačnom prípade bude preplatených len 80 % z ceny kurzu.

Národný projekt Zručnosti pre trh práce má trvať do marca 2026 a je naň vyčlenených 42 249 963,50 eur z európskych zdrojov a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Všetky podrobnosti o projektu si môžete prečítať aj na stránke ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny: https://www.upsvr.gov.sk/. ***A.Fáková, zdroj: upsvr.gov.sk***

Optikou KOZ SR: Ženy majú nižšie dôchodky

Ženy majú na Slovensku až o pätinu nižšie dôchodky ako muži

Súvisí to aj s tým, že počas života zarábajú menej ako muži. Je to však aj materská dovolenka, ktorá matkám znižuje osobný mzdový bod – dôležitú veličinu pri výpočte starobného dôchodku. Najviac na to doplácajú samoživiteľky a rozvedené ženy, najmä, ak im ex-partner finančne nepomáha. Podľa najnovších údajov Štatistického úradu SR je **v súčasnosti na Slovensku postihnutých príjmovou chudobou 13,9 % žien, jednočlenná domácnosť žien má mieru rizika chudoby na úrovni 26,3 %.** Muži zarábajú o 10,2 % viac, ako je priemerná mzda v národnom hospodárstve. Naopak, ženy majú mzdy o 10,5 % menej. Výrazný rozdiel je aj pri porovnaní mzdy muža a ženy. **Ženy dosahujú len 81,2 % mzdy mužov, rodový mzdový rozdiel je teda na úrovni 18,8 % v neprospech žien.** „Vplyv na tento stav má aj nemožnosť kariérneho rastu, vysoká nezamestnanosť, zložitý návrat na trh práce po materskej dovolenke, nedostupnosť predškolskej výchovy, ale aj vysoká nezamestnanosť, či obťažovanie na pracovisku," uviedla k danému prezidentka Konfederácie odborových zväzov (KOZ) SR, Monika UHLEROVÁ.

Sme krajinou živnostníkov

Pracovný trh na Slovensku je značne deformovaný. Mnohé firmy, v snahe znižovať náklady, nútia svojich zamestnancov prejsť na živnosť. Tvrdia im, že je to pre nich oveľa výhodnejšie, lebo budú platiť nižšie odvody, čím si sami prilepšia a zároveň pomôžu aj firme. O negatívach sa pritom nezmieňujú. Na druhej strane sa poniektorí zamestnanci - kvôli vidine vyššieho zárobku - priamo dožadujú, aby mohli pracovať ako samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO). A tak tu **dnes máme odhadom viac ako 100 tisíc živnostníkov, ktorí v skutočnosti živnostníkmi nie sú. Označujú sa za fiktívnych živnostníkov,** ktorí pracujú ako klasickí zamestnanci, zväčša aj na tom istom pracovnom mieste, dodržiavajú stanovený pracovný čas a denne chodia do práce, ale s tým rozdielom, že nemajú zamestnanecký pomer. **Počet fiktívnych živnostníkov za posledných 11 rokov narástol o takmer 27 %!** Dôvodom sú ústretovejšie legislatívne opatrenia a povinné platby: Najmä v priebehu prvého roka svojej živnosti majú nižšie daňovo–odvodové zaťaženie. Keďže prvých 12 mesiacov neodvádzajú sociálne poistenie, na odvodoch zaplatia až 6–násobne menej ako klasickí zamestnanci. Ale **v priebehu ďalších rokov majú až 2,3–násobne nižšie platby ako zamestnanci na trvalý pracovný pomer. Až 78 % živnostníkov zároveň Sociálnej poisťovni odvádza minimálne odvody na úrovni minimálnej mzdy, a preto im v budúcnosti hrozia nielen nízke PN-ky, materské či ošetrovné, ale aj oveľa nižšie, často minimálne starobné dôchodky** (po 30.rokoch poistenia bol vlani vo výške 334,30 eur)!

KOZ SR - ústami hovorkyne Martiny NEMETHOVEJ - upozorňuje: „Síce majú iluzórne vyššie príjmy oproti výkonu závislej práce, majú však nižšiu ochranu práce a zdravia. Nemajú nárok na benefity v podobe maximálneho rozsahu pracovného času. S tým súvisí aj skutočnosť, že vykonávajú prácu aj v neštandardných pracovných časoch a vykonávajú aj nadčasovú prácu, ktoré nemusia byť zohľadnené vo výslednej platbe, pokiaľ si ich na začiatku nedohodnú. Nemajú nárok na dovolenku, hradenie stravného, návštevu lekára, ochranné prostriedky a podobne." Väčšina „SZČO - podnikateľov" pritom nemá nárok ani na podporu v nezamestnanosti. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR si chce na tento problém posvietiť a chce posilniť kompetencie inšpektorátov práce, ktoré by kontrolovali, či má na konkrétnom mieste pracovať živnostník, alebo človek na riadny pracovný pomer. Zároveň chce upraviť Zákonník práce tak, aby v ňom bolo jasnejšie definované, kedy bude môcť zamestnanec pracovať na živnosť a kedy nie. ***A.Fáková***

KRÁTKO

Menej seniorov na pobytoch

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ešte začiatkom februára tohto roka rozhodlo o dvojnásobnom navýšení dotácie na podporu rekondičných aktivít seniorov. Príspevok na seniorský pobyt však nakoniec získa len 12 600 penzistov, čo je zhruba 1 percento. Ministerstvo síce deklarovalo, že celkovo rozdelí 1,4 milióna eur, no v skutočnosti prikleplo organizáciám - Jednote dôchodcov na Slovensku, Konfederácii odborových zväzov SR a Odborovému zväzu potravinárov SR - cez ktoré penzisti môžu príspevok získať, menej peňazí. Kým v minulosti na tento účel dôchodcovia získali 50 eur, po novom im štát na pobyt prispieva sumou 100 eur. Ide hlavne o mimosezónne pobyty, ktoré trvajú v priemere 5 dní a sú zamerané na ich rekondíciu. Príspevok je určený pre penzistov, ktorí nepracujú, poberajú starobný, predčasný alebo výsluhový dôchodok.

Vyššia úrazová dávka za pracovný úraz

Sociálna poisťovňa vypláca od januára tohto roka zamestnancom, ktorí utrpeli pracovný úraz, alebo ich postihla choroba z povolania, vyššie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Ide o jednorazové dávky z úrazového poistenia, ktoré majú kompenzovať poškodené zdravie, alebo liečbu v dôsledku pracovného úrazu, alebo choroby z povolania, respektíve zníženie možnosti spoločenského uplatnenia v súvislosti s poškodením zdravia. Vyplácané úrazové renty, pozostalostné úrazové renty a maximálne sumy úrazových dávok sú navýšené o 3,2 %. Novopriznávané úrazové renty a pozostalostné úrazové renty stúpli o 13,6 %. Poškodení nemusia o nič žiadať, valorizované dávky im Sociálna poisťovňa vyplatí v obvyklých výplatných termínoch automaticky. Zvýšili sa aj maximálne výšky jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky, náhrada nákladov spojených s liečením a náhrada nákladov spojených s pohrebom.

Zrušené benefity na zuby

Benefity zdravotných poisťovní u zubárov v máji končia. Pritom - podľa Štatistického úradu SR - vzrástli vlani ceny u zubárov takmer o pätinu. Súkromné poisťovne Dôvera a Union hradili svojim poistencom, ktorí absolvovali každoročnú preventívnu prehliadku, 150 eur za zákroky, Všeobecná zdravotná poisťovňa ponúkala 120 eurový benefit. Tieto čiastočné kompenzácie od poisťovní už od mája neplatia. Dospelí budú mať po novom nárok už len na jednu preventívnu prehliadku za rok zadarmo u zmluvného lekára. Deti do 18 rokov a ženy počas tehotenstva majú nárok na dve preventívne prehliadky ročne. Doteraz pritom platil motivačný systém, podľa ktorého tí, čo preventívnu prehliadku v predošlom kalendárnom roku absolvovali, mali zubné ošetrenia lacnejšie.

V priemysle zaniklo 58 tisíc miest

Slovenské hospodárstvo roky ťahá posledné roky dopredu najmä silný priemysel, obzvlášť ten automobilový. Automatizácia a robotizácia výrobných procesov ovplyvňujú však aj zamestnanosť v jednotlivých fabrikách. Napr. v roku 2019 pracovalo v slovenskom priemysle 562 tisíc zamestnancov. V závere roka 2023 ich bolo necelých 504 tisíc, čo je pokles o 10,3 %. Konštatuje to vo svojej analýze Inštitút pre stratégie a analýzy pri Úrade vlády SR. Za necelých päť rokov tak zaniklo až 58 tisíc pracovných miest. Pritom slovenský priemysel v januári tohto roka rástol piatym najrýchlejším tempom v Európskej únii a medziročne sa jeho výkon zvýšil o 3,5 %. V rovnakom období vykázal pokles priemysel až deväťnástich krajinách EÚ. Podľa štatistiky bola vlaňajšia priemerná hrubá mzda v priemysle na úrovni 1511 eur. ***Redakcia, Sita, TASR***

28. apríl - Svetový deň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Z iniciatívy Medzinárodnej organizácie práce (ILO/MOP) sa 28. apríl od roku 2003 každoročne oslavuje ako Svetový deň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP).

Podpora bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrana zamestnancov, ochrana spoločnosti a životného prostredia pred nepriaznivými účinkami práce je jednou zo základných priorít vlád, odborárov a takisto zamestnávateľov vo vyspelých štátoch sveta. Hlavným cieľom pripomienkovej kampane MOP je pritom **zamerať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti na význam BOZP a taktiež na prevenciu, ktorá je základným predpokladom pri znižovaní počtu úrazov a chorôb, spôsobených pri výkone povolania.** Nemenej dôležitú úlohu zohráva aj bezpečné a zdravé pracovné prostredie. Pôsobenie jednotlivých škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia ohrozuje zdravie pracovníkov a môže byť príčinou chorôb z povolania ale i civilizačných ochorení. **Čoraz častejšie sa objavujú psychosociálne riziká a zvládanie stresu, či násilia na pracovisku.**

Témou je vplyv klimatických zmien

Tohtoročná téma Svetového dňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci má názov: Vplyv klimatických zmien na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Vplyv zmeny klímy na zdravie predstavuje v oblasti verejného zdravia jednou z najväčších výziev 21. storočia. **Európa je najrýchlejšie sa otepľujúcim kontinentom na svete a podľa Európskej environmentálnej agentúry (EEA) je preto nevyhnutné prijať rázne opatrenia na zvládanie záťaže súvisiacej s nadmerným teplom, vytvoriť intervenčné plány a účinné technické zásahy.** Všetci zamestnanci totiž majú právo na pracovné prostredie, v ktorom sú riziká ohrozujúce ich zdravie a bezpečnosť riadne kontrolované. Práve záťaž teplom pri práci je jedným z rizík, ktorej posúdenie zabezpečujú zamestnávatelia bez ohľadu na to, či sa práca vykonáva vo vnútorných alebo vonkajších priestoroch.

28. apríl aj spomienkou na obete pracovných úrazov

28. apríla si zároveň pripomíname aj ako Medzinárodný spomienkový deň na obete pracovných úrazov a chorôb z povolania. Odbory na celom svete si v tento deň pripomínajú pamiatku pracovníkov, ktorí prišli o život v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania pri výkone svojho povolania. **Aj motto Konfederácie odborových zväzov SR, ktorá združuje 25 odborových zväzov, znie: Spomínajme na mŕtvych, bojujme za živých!** Aj preto je jedným z hlavných cieľov odborov dohliadať, aby pracovníci v organizáciách, v ktorých majú odborové organizácie zastúpenie, pracovali na bezpečných pracoviskách, kde nebude ohrozené ich zdravie.

Podľa zdrojov z Národného inšpektorátu práce bolo v roku 2023 registrovaných 7 401 pracovných úrazov, z toho 52 pracovných úrazov s ťažkou ujmou na zdraví. Závažných pracovných úrazov s následkom smrti bolo 19, čo je podstatne menej ako v roku 2022, kedy ich bolo 31. Z toho v 9-ich prípadoch neboli zistené príčiny, v troch prípadoch išlo o nesprávnu organizáciu práce, no v dvoch prípadoch bol za stratu svojho života zodpovedný priamo zamestnanec. Samozrejme, každému z týchto prípadov sa dalo určite predísť a preto je tento spomienkový deň je zároveň výzvou na zlepšenie systémov určených na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracujúcich.

Ako každý rok, tak aj ten minulý naši odboroví inšpektori z Odborového zväzu KOVO nezaháľali a v zamestnávateľských subjektoch v pôsobnosti nášho zväzu vykonali 169 kontrol nad stavom BOZP. Výsledkom bolo vydaných 558 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. **Najvyšší počet nedostatkov bol zaznamenaný v priemyselnej oblasti s technickým charakterom (180), nasledovali nedostatky, zistené v pracovných priestoroch a pracovných podmienkach (149)**, nedostatky pri prideľovaní a používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov (51), no čoraz častejšie sa odboroví inšpektori stretávali aj s nedostatkami, zistenými v zdravotnej spôsobilosti, zdravotníckej a hygienickej starostlivosti, či nedostatkami pri vykonávaní zdravotného dohľadu pracovnou zdravotnou službou, ako aj pri organizovaní a realizácii rekondičných pobytov (42). Počet kontrol a výskyt nedostatkov v roku 2023 skoro presne kopírujú čísla z predchádzajúcich rokov. Kontroly vykonávali odboroví inšpektori väčšinou z dôvodu prevencie, a teda z dôvodu udržiavania „určitého štandardu“ BOZP na pracoviskách zamestnávateľov alebo na základe podnetu zástupcov zamestnancov.

V rámci tohto pamätného dňa priniesol minuloročné štatistiky aj Regionálny úrad verejného zdravia SR, v rámci ktorého odborníci v oblasti preventívneho pracovného lekárstva nielen sledujú vplyvy práce a pracovných podmienok na zdravie ľudí, ale zároveň aj hodnotia pracovné podmienky a pracovnú záťaž zamestnancov (fyzickú, psychickú, tepelnú, senzorickú), čím prispievajú k znižovaniu rizikových prác a chorôb z povolania.

Spracoval: Ing. Jozef Kováčik,
špecialista BOZP na MP OZ KOVO Banská Bystrica
***Zdroj:** Národný inšpektorát práce - Orgán štátnej správy v oblasti inšpekcie práce (gov.sk)*

KOVO na tému Bezpečné pracovné prostredie

V posledný aprílový deň, 30.4.2024, zorganizoval Odborový zväz KOVO v Piešťanoch pre svojich členov celoslovenskú konferenciu z oblasti BOZP na tému Bezpečné pracovné prostredie.

Zhruba 70 prítomných kovákov na úvod privítal podpredseda Rady OZ KOVO, Ján ŠLAUKA a následne sa im prihovoril aj špecialista BOZP z Metodického pracoviska OZ KOVO v Bratislave, Peter RAMPÁŠEK.

Potom nasledovali tri zaujímavé odborné prednášky - najskôr zástupkyne z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Trnave, p. Alexandry ŽAMPACHOVEJ, na tému škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia, potom **špecialistky hygieny práce z pracovnej zdravotnej služby, p. Karin HORVÁTHOVEJ, ktorá sa zamerala na konkrétne príklady posudzovania zdravotnej spôsobilosti a vplyvy faktorov práce a pracovného prostredia,** a záver prvej časti programu **patril pôsobivým a z praxe vychádzajúcim informáciám všeobecnej lekárky a tiež prevádzkovateľky pracovnej zdravotnej služby, p. Miroslavy LORINCOVEJ, ktorá prítomných oboznámila so spôsobom posudzovania zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na výkon práce,** na najčastejšie príčiny vzniku chorôb z povolania i dôležitosť prevencie v tomto smere. Nechýbala ani diskusia prítomných, opierajúca sa o konkrétne poznatky z praxe a riešené situácie v jednotlivých podnikoch.

Po krátkej prestávke sa slova ujal ďalší kolega - špecialista na BOZP z Metodického pracoviska OZ KOVO v Banskej Bystrici, Jozef KOVÁČIK, ktorý v panelovej diskusii, okrem hore uvedených hostí, privítal aj zástupcov Inšpektorátu práce v Trenčíne – riaditeľa Juraja HAJŠA a vedúceho odboru BOZP Vladimíra KOPECKÉHO. Témou bol nejednoznačný výklad legislatívy v otázke bremien- aké sú možnosti zo strany štátnych orgánov a naopak, poznatky z jednotlivých výrobných prevádzok.

Aj tu zazneli viaceré zaujímavé postrehy a závery, ktoré obohatila diskusia prítomných. Ako na záver vyplynulo, aj napriek nie vždy jednoznačne zadefinovanej a interpretovanej legislatíve by pre zamestnávateľov malo byť kľúčové, aby mali zdravé a bezpečné pracoviská so zdravými a produktívnymi zamestnancami. A naopak, zamestnanci by mali dbať o svoju bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a mali by mať dostatok vedomostí a znalostí v tejto oblasti. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci by zároveň mali byť dôležitou a obojstranne korektnou súčasťou dialógu medzi zástupcami zamestnancov a zamestnávateľmi. Zdravie má totiž každý z nás len jedno a je nenahraditeľné!

Podujatie, ktoré zúčastnení vyhodnotili ako skutočne prínosné, uzavrel podpredseda OZ KOVO J.ŠLAUKA poďakovaním všetkým prítomným za aktívnu účasť a vyslovením priania, aby sa podobné aktivity podarilo aspoň sčasti realizovať aj na regionálnej úrovni, či už formou vzdelávania, školenia alebo organizovaných prednášok.

Text a foto: A.FÁKOVÁ

Ekonomika

Aktuálne štatistiky EÚ

Inflácia (HICP)

Podľa harmonizovanej metodiky Eurostatu – Štatistického úradu Európskej únie – bola **inflácia eurozóny v marci 2024 na úrovni 2,4 %** a inflácia v krajinách Európskej únie spomalila na 2,6 %. V porovnaní s februárom poklesla v trinástich členských štátoch, v štyroch zostala stabilná a v 10 krajinách cenová hladina naďalej rástla. **Medzi krajiny so spomaľujúcim rastom cien patrí aj Slovensko, medziročná inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien dosiahla v marci 2024 hodnotu 2,7 %.**

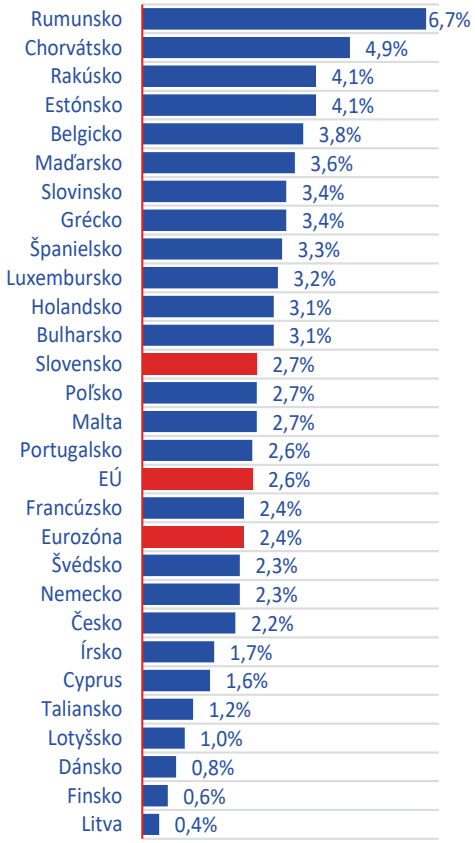

Ceny potravín boli v marci na Slovensku medziročne vyššie o 0,6 %, priemer EÚ dosiahol 1,2 %. Ceny v odbore bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá sa rovnako zvýšili len mierne o 0,6 % a v hospodárstve EÚ o 0,9 %.

Prognóza inflácie 2024

Národná banka Slovenska (NBS) vo svojej jarnej strednodobej predikcii z apríla tohto roka **očakáva rast cenovej hladiny na úrovni 2,8 %.** Podľa NBS, obdobie vysokej inflácie odznieva v dôsledku poklesu cien na komoditných trhoch a prísnejšej menovej politiky. Finančná situácia domácností by sa najmä v tomto roku mala zlepšiť aj vďaka zmrazeným cenám energií. **V nasledujúcich rokoch príde vplyvom nevyhnutného dobiehania trhových cien energií k zrýchleniu rastu cenovej hladiny tesne pod úrovňou 4 %.**

V apríli zverejnil svoju makroekonomickú prognózu aj **Inštitút finančnej politiky (IFP)**, podľa ktorého **inflácia v roku 2024 klesne na 3 %**, cenový šok bude odznievať v celej EÚ. Pomalý rast cien od apríla minulého roka viedol k postupnému znižovaniu medziročnej inflácie, ktoré pokračovalo aj v roku 2024. Podľa IFP nízkemu rastu cien pomohlo aj pokračovanie dotovania cien energií pre domácnosti, ktoré tak v tomto roku nerástli. Ceny potravín, ktoré boli jednou z hlavných príčin vysokého rastu cien v nedávnej minulosti, sa stabilizovali, rovnako ako aj ceny obchodovateľných tovarov a služieb.

VÚB banka vo svojom analytickom komentári z marca tohto roka predikuje infláciu v roku 2024 na úrovni blízkej predchádzajúcim dvom prognózam, t. j. približne 3 %.

Prehľad prognóz inflácie v roku 2024:

2024	CPI	HICP
Národná banka Slovenska	2,8 %	2,8 %
Inštitút finančnej politiky	3,0 %	3,2 %
VÚB	2,9 %	3,3 %

Hrubý domáci produkt (HDP)

Štatistický úrad SR (ŠÚ SR) uskutočnil revíziu údajov v systéme národných účtov, ktorá spresnila ukazovatele o hrubom domácom produkt a jeho zložkách. Po revízii medziročný rast ekonomiky za rok 2023 dosiahol úroveň 1,6 % v stálych cenách (pôvodne bol začiatkom marca zverejnený nižší rast HDP na úrovni 1,1 %). Rast ekonomiky v roku 2022 bol po revízii tiež mierne vyšší, na úrovni 1,9 % (posledný zverejnený rast bol 1,8 %). Vývoj ekonomiky za roky 2020 a 2021 zostal nezmenený.

Podľa údajov Eurostatu sa ekonomická výkonnosť krajín Európskej únie a eurozóny v roku 2023 zvýšila o 0,4 %. Slovensko zaznamenalo výraznejší rast HDP na úrovni 1,6 %, čo znamená aj najvyšší rast v rámci krajín V4.

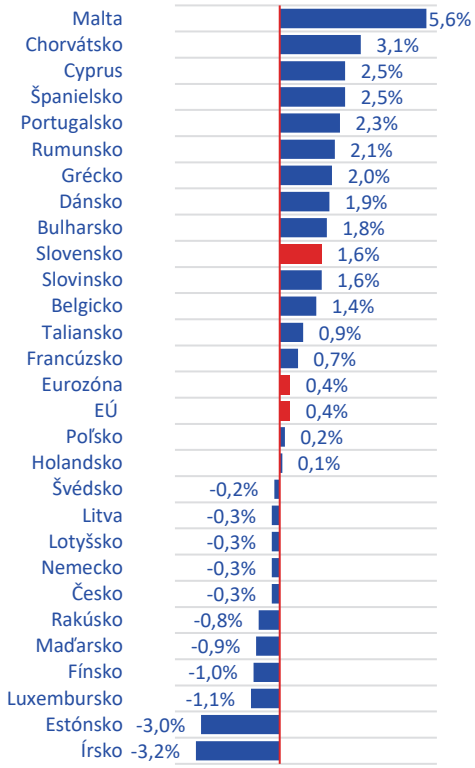

Deficit verejných financií

Podľa harmonizovanej metodiky Eurostatu sa pomer deficitu verejných financií k HDP v eurozóne znížil z 3,7 % v roku 2022 na 3,6 % v roku 2023 a v EÚ sa zvýšil z 3,4 % na 3,5 %.

Deficit verejných financií sa v minulom roku medziročne znížil v 16 členských štátoch EÚ, nárast zaznamenalo desať krajín a v prípade Nemecka zostal pomer deficitu k HDP nezmenený na úrovni -2,5 %.

Podľa Štatistického úradu SR sa deficit verejných financií Slovenska v priebehu roka 2023 medziročne strojnásobil, jeho hodnota dosiahla 6,01 mld. eur, čo predstavovalo 4,89 % z HDP, pre porovnanie, v roku 2022 dosiahol 1,67 %.

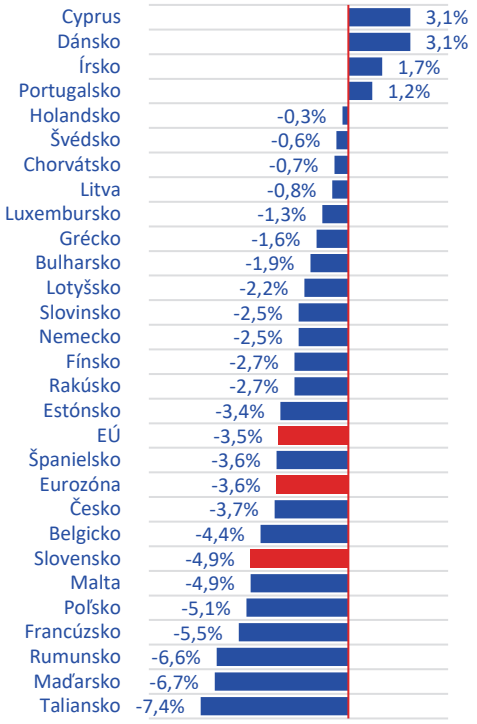

Náklady práce

V roku 2023 sa priemerné hodinové náklady práce odhadovali na úrovni 31,8 Eur v hospodárstve EÚ a 35,6 Eur v eurozóne. Medzi jednotlivými krajinami naďalej pretrvávajú významné rozdiely, pričom najnižšie hodinové náklady práce boli zaznamenané v Bulharsku a najvyššie v Luxembursku. **Priemerné hodinové náklady na Slovensku boli v roku 2023 odhadované na úrovni 17,2 Eur, resp. 54 % priemeru EÚ,** čo znamená, že hodina práce je v priemere drahšia až v 16 krajinách EÚ.

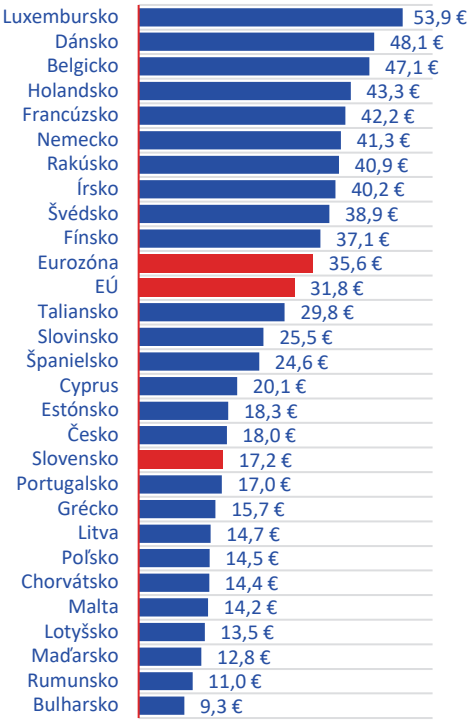

Spracovala: Ing.I.Nováková, Úsek ekonomiky a KV
Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat, NBS, IFP, VÚB

Od júla jednodňová diaľničná známka?

Prichádza síce s oneskorením, ale predsa. Od júla tohto roku by si mali vodiči na Slovensku zakúpiť aj jednodňovú diaľničnú známku. Tá však nebude platiť celých 24 hodín, ale len do konca dňa, v ktorom bola zakúpená.

Rozsah platnosti jednodňovej známky je pritom rovnaký aj v iných krajinách Európskej únie. Napríklad v Česku, Maďarsku, Poľsku alebo Rakúsku, pričom stanovené pravidlá rešpektujú legislatívne požiadavky EÚ. Suma za jednodňovú diaľničnú známku je však v týchto krajinách vyššia. Napríklad v Čechách vyjde na 200 českých korún, čo je cca 7,90 eura, v Rakúsku stojí 8,60 eura a najdrahšia je v susednom Maďarsku, kde je od konca marca dostupná za cca 13 eur. **Na Slovensku za ňu zaplatíme 5,40 eur.**

Jednodňová známka je ideálna pre tých, ktorí chcú iba nakrátko použiť platený úsek. **Táto známka platí len do polnoci v deň aktivácie, teda nie celých 24 hodín!**

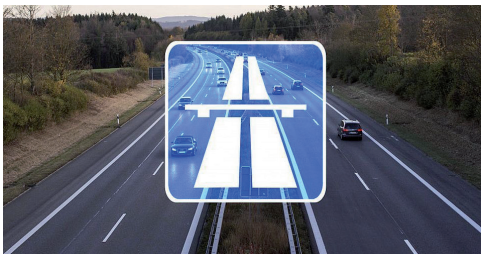

Ceny ostatných zatiaľ nezmenené

Na Slovensku tak budú dostupné diaľničné známky na jeden deň, 10 dní, 30 dní a na jeden rok. Ceny pre osobné autá do 3,5 tony ostávajú pri ostatných typoch e-známok nezmenené:

1-dňová e-známka za 5,40 eura
10–dňová za 12 eur
30 dňová za 17 eur
365-dňová alebo ročná za 60 eur

Ministerstvo zavedenie posunulo

Zákon, ktorý umožňuje používať jednodňové známky, je aktuálne v druhom čítaní v Národnej rade SR a platnosť by mal nadobudnúť 1. júla tohto roka.

Pôvodne mal platiť omnoho skôr, už z jari tohto roku, ale podľa vyjadrenia ministerstva dopravy sa tak nestalo pre neukončený legislatívny proces. Cieľom má byť vyššia miera flexibility pre motoristov pri užívaní spoplatnených úsekov ciest. Jednodňová známka bude, rovnako ako ostatné, výlučne v elektronickej forme a dostupná pre domácich i zahraničných motoristov.

redakcia

Krížovky s úsmevom

	člnúnená časť gauča	*2. časť tajničky*	Námorná loď zakotvila v prístave a mužstvo odišlo do mesta. Na lodi zostal len jeden námorník a kapitán sa ho pýta: - Vy nepôjdete na vychádzku? - Nie, pán kapitán! - No, vy ste hádam jediný, kto tu nemá ženu! *(Dokončenie tvorí tajničku krížovky.)*				**Pomôcky:** umlaut, Tin, hepa, kondor	*3. časť tajničky*	moralista
citoslovce vyjadrujúce obdiv							značka kilometra / odstavené mláďa		
značka protaktínia			biblické mužské meno	**Pomôcky:** kata, dust, jalapa, tul, onajska	formálne cvičenie v karate	Otília (dom.)	mužské meno / značka niklu		
túz				americký dravý vták / týkajúca sa leva					
dozlata, so zlatým nádychom									
nahadzuje omietku							tyl (zastar.) / spojila sponkou		
	ostrov vo Veľkých Sundách / nato					preži / majiteľ dedinského domca			
na vlastných nohách, pešky					privez / čajový prach a drvina				
skratka obrnenej divízie			súvisiaca s adopciou / namoč do škrobu						
etruský boh neba				prehláska (lingv.) / oviaja rastlina					
druh pečiva, žemľa (zastar.)								značka molybdénu / dať do ruky	
malé myši							niekoľko / dievka (hovor.)		
	skr. Slovenského národného divadla	skratka klavíra / oxid protaktínatý			oxid ródnatý / skratka laboratória				vzorec sulfidu indnatého	Leóna (dom.)
zbil (expr.)						rímsky úradník / značka kryptónu				
1. časť tajničky										
zababrať sa (hovor.)										

Zasmejme sa

Rozprávajú sa dvaja kamaráti:
„Počúvaj, ako oslovuješ svokru?“
„Vegeta.“
„Vegeta? A to prečo?“
„Lebo sa do všetkého mieša.“

■■■

Keď si nemôžete dovoliť vyšetrenie u lekára,
choďte na letisko.
Zmerajú vám teplotu, zröntgenujú vás
a keď spomeniete Al-Káidu,
pridajú aj kolonoskopiu.

■■■

Príde účtovník k lekárovi a hovorí:
„Pán doktor, ja v noci nemôžem spať.“
„A skúšali ste napríklad počítať pred zaspaním ovce?“
„No veď práve, skúšal som a potom som urobil niekde chybu a tri hodiny som ju hľadal!“

■■■

Je zaujímavé, že do čerta vás pošle každý,
ale k moru nik.

■■■

Rozprávajú sa dve blondínky:
„A ty doma niečo chováš?“
„Áno, rybičky.“
„A to im ako často vymieňaš vodu?“
„Ale veď ešte nevypili tú starú?!“

■■■

Keď žena schudne, je zamilovaná.
Keď priberie, je šťastná.
A keď pustí stierače na aute,
chystá sa odbočiť doprava.

■■■

Najdôležitejšie je myslieť pozitívne.
Napr. dnes som spadla zo schodov a pomyslela som si:
Páni, dnes som tie schody zvládla fakt rýchlo!

■■■

Mladomanželka privíta svojho muža:
„Uhádni, čo som dnes navarila na obed?“
„Drahá, ja často ani po obede neviem uhádnuť,
čo si navarila.“

■■■

Chlapík sedí na obede v reštaurácii
a zrazu si pomerne nahlas prdne.
Zahanbí sa a aby zakryl, čo sa stalo,
trochu zavŕzga stoličkou.
Vtom sa k nemu nakloní chlapík od vedľajšieho
stolu a hovorí:
„To je úplne iný zvuk, však?“

■■■

Aprílové želanie:
Prosíme dvanástich mesiačikov, aby prestali popíjať
a konečne sa dohodli, kde kto sedí.

■■■

Chlapi sú ako šnúrky v topánkach. Musia prejsť cez
veľa dierok, aby sa dokázali zaviazať.

■■■

Život je ako toaletný papier. Čím viac sa blíži koniec,
tým rýchlejšie sa míňa.

■■■

S chlapom je to ako s telefónom.
Buď je obsadený, alebo je to omyl.

